

§ 2 ff. en mere omfattende Frihed i Valget af Familienavne. Valgets Omraade, der hidtil var indskrænket til bestemte Arter af Navne (Stednavne, Slægtens Kendingsnavne, Gaardnavne), overlades nu den navnsøgendes fri Skøn med visse lovbestemte Indskrænkninger i dette. Paa den anden Side ere disse Indskrænkninger saaledes fastsatte, at der herved ydes en omfattende og virksom Beskyttelse for bestaaende Familienavne (Lovforslagets § 1) blot paa den Betingelse, at Bæreren gør sig den ringe Ulejlighed efter udstedt Indkaldelse med et Aars Varsel for Ministeriet at tage Forbehold om sit Navns Unddragelse fra den fri Tilegnelse. Et tilsvarende Forbehold foreslaas der aabnet Adgang til at tage med Hensyn til det Navn, under hvilket vedkommendes Ejendom i mindst 20 Aar har været almindelig kendt paa Egnen, — et Forbehold, der vel ikke er tilnærmelsesvis saa betydningsfuldt, men dog utvivlsomt beføjet til Værn om et naturligt Ønske hos Ejeren, i alt Fald naar Bestemmelsen faar den Modvægt, der ligger i den under § 3 a foreslaaede Regel, at den, der selv ejer en Ejendom med lignende mangeaarigt Kendingsnavn, ikke ved andres Forbehold vedrørende samme Ejendomsnavn udelukkes fra at antage dette som Familienavn.

Ved Siden af de Undtagelser, der saaledes hvile paa de i Medfør af § 1 gjorte Anmeldelser, har man endnu ment at maatte opstille to Begrænsninger, dels for at Navnesagen ikke skal være udsat for at ledes ind paa et i sproglig Henseende utiltalende Spor, dels for at udelukke Antagelsen af saadanne enkelte Slægtnavne, som — uden at være almindeligt Slægtnavn for nulevende Personer — have været baarne af Personer, der have gjort sig fortjente af Fædrelandet, saaledes at ved deres Anvendelse Tanken uvilkaarlig straks henledes netop paa saaledes kendte Indehavere af Navnet (§ 3 b).

De antydende Hensyn i rent sproglig Henseende har man derhos søgt at betrygge gennem Bestemmelsen i § 3 c om, at saadanne Navne, som ikke stemme med dansk Sprogtonen eller som i sig selv maa anses for upassende, ikke kunne være Genstand for Antagelse i Overensstemmelse med Lovforslagets § 2. Hertil har man, for at ikke Omgaaelser skulle finde Sted, tilføjet en Bestemmelse om, at det Navn, der ønskes antaget, maa adskille sig fra Navnene under Grupperne a og b paa en saadan Maade, at Forskellen kan siges at træde tilstrækkelig tydelig frem (§ 3 c,

sidste Led). For saa vidt Afgørelsen af de Spørgsmaal, som fremkaldes ved Bestemmelserne under Litra b og c, udkræve et Skøn, har man ment, at dette maa henlægges til Ministeriet efter Omstændighederne under Anvendelse af særlig sagkyndig Bistand.

Med Hensyn til Bestemmelserne i Lovforslagets § 4 bemærkes, at medens den Liste, der af Ministeriet vil være at udarbejde over de som Følge af gyldig Anmeldelse fra Navnevalget undtagne Navne, selvfølgelig bør være udtømmende, vil Listen over de i § 3 b ommeldte Navne efter Beskaffenheden af de Forhold, hvorom her er Tale, naturligt kun faa en vejledende Karakter, saaledes at opstaaende Tvivlsspørgsmaal saavel med Hensyn til denne Gruppe af Navne som med Hensyn til Forskrifterne i § 3 a og c ville være at forelægge Justitsministeriet.

De nærmere Regler, der ville være at iagttage ved Indgivelse af Begæring om de her omhandlede Navneforandring findes optagne i Lovforslagets §§ 5 og 6 og svare gennemgaaende til, hvad der paa Grundlag af den nævnte kongelige Resolution er fastsat ved Justitsministeriets Bekendtgørelse af 30. Maj 1903. Man finder her kun Anledning til at bemærke, at man har anset det for en væsentlig Ting at bevare den Lethed og Billighed i Adgangen til Navneforandring, som paa Grundlag af den omtalte Anmærkning paa Finansloven under de nuværende Forhold er gennemført ved den kongelige Resolution af 26. Maj 1903 og Justitsministeriets Bekendtgørelse af 30. s. M., saaledes at navnlig Udfærdigelsen af de her omhandlede Navnebeviser ligesom nu lægges i en stedlig Myndigheds Haand og finder Sted for det samme lave Gebyr af 4 Kr. Man har ment — jfr. Lovforslagets § 6, 2det Stykke — hertil yderligere at burde føje Adgang for den uformuende til at fritages endog for dette ringe Gebyr, naar han staar alene, hvorimod der tør gaas ud fra, at hvor flere voksne søge Navneforandring, vil et saa ringe Gebyr som 4 Kr. ikke være dem uoverkommeligt. Til Forebyggelse af Misbrug af disse Bestemmelser ved Udstykning af Begæring om Navneforandring fra Slægtinge har man tilføjet et Forbehold, der vil kunne ramme i alt Fald de mest graverende Tilfælde.

I denne Forbindelse skal man endnu bemærke, at man mener, at man ad administrativ Vej — i øvrigt væsentlig i Overensstemmelse med, hvad den oftnævnte Bekendtgørelse af 30. Maj 1903 fastsætter,